

STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
w Zespole Szkół Publicznych
w Łądku – Zdroju

(wersja skrócona dla małoletnich)

Łądek – Zdrój

2024

Wprowadzenie

- W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy Ochrony Małoletnich”?
- Co możecie w nich znaleźć?
- Prawa dziecka - dlaczego powinniście je znać?

Krzywdzenie małoletnich to niepokojący problem, obecny zarówno w środowisku szkolnym, jak i pozaszkolnym. Warto podjąć skuteczne działania w reakcji na tę sytuację.

Celem szkoły jest ochrona uczniów przed przemocą, eliminacja dyskryminacji i tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Konieczność ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- w obliczu rosnącej przemocy i agresji wobec dzieci, macie prawo do bezpieczeństwa i ochrony w szkole.
- wasze prawa powinny być szanowane.
- żadna forma przemocy wobec Was nie jest akceptowana; w przypadku krzywdy, otrzymacie pomoc w szkole.

Szkoła podejmuje konkretne kroki w celu zabezpieczenia Waszej ochrony poprzez wprowadzenie "Standardów Ochrony Małoletnich", które mają na celu zapewnienie skutecznej pomocy w trudnych sytuacjach oraz ochronę Waszych praw, dbając o Waszą godność i dobro fizyczne i psychiczne.

Szkoła została zobowiązana przez państwo do opracowania systemowego rozwiązania ochrony Was przed różnymi formami przemocy, w tym fizyczną, psychiczną, edukacyjną, materialną i cyberprzemocą.

Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” stanowi zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa. Określa główne kierunki działań szkoły na Waszą ochronę obejmujące normy postępowania pracowników i uczniów w obszarze bezpiecznych relacji, korzystania z urządzeń elektronicznych oraz ochrony przed zagrożeniami z sieci. Dodatkowo dokument zawiera zasady postępowania w przypadku krzywdzenia się oraz działania szkoły mające na celu zabezpieczenie Was przed krzywdzeniem i jego skutkami.

Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” to ważne zabezpieczenie Waszych praw. Znajomość i przestrzeganie praw małoletniego są kluczowe dla ochrony przed różnymi formami krzywdzenia.

Osobom małoletnim przysługuje szczególna opieka i ochrona dorosłych, ponieważ nie zawsze mogą samodzielnie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona ich praw leży w gestii rodziców i pracowników szkoły.

Działania naruszające prawa małoletniego są równoznaczne z jego krzywdzeniem, co może objawiać się różnymi formami pomocy, takimi jak fizyczna, psychiczna czy emocjonalna. Łamanie praw małoletniego może być źródłem krzywdy ze strony dorosłych i rówieśników. Z tego powodu ważne jest, aby wszyscy członkowie społeczności szkolnej znali i przestrzegali te prawo.

Rozdział 1

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie

Ilekczoć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- Dyrektorze Szkoły, Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Zespołu Szkół Publicznych w Łądku - Zdroju;
- Szkole, jednostce – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Publicznych w Łądku - Zdroju;
- Pracowniku/ personelu – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w Zespole Szkół Publicznych w Łądku – Zdroju;
- Partnerze współpracującym ze Szkołą – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Szkoły na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka i inne osoby);
- Małoletnim/ dziecku - zgodnie z kodeksem cywilnym należy przez to rozumieć osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- Opiekunie małoletniego – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
- Przedstawicielu ustawowym – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą

dziecko, ustanowioną przez sąd w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);

- Zgodzie opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- Krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- Osobie najbliższej dziecku – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez dziecko/małoletniego;
- Przemocy fizycznej – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- Przemocy seksualnej – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- Przemocy psychicznej – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
- Zaniechanie – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
- Przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;

- Osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- Świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;
- Danych osobowych ucznia – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia;
- Osobie odpowiedzialnej za „Standardy Ochrony Małoletnich” – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Szkoły pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
- Osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Szkoły pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie.

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich obejmują pracowników pedagogicznych oraz niepedagogicznych Szkoły Podstawowej nr 1 oraz Liceum Ogólnokształcącego wchodzących w skład Zespołu Szkół Publicznych w Łądku – Zdroju, a także osoby zatrudnione w ramach umów cywilnoprawnych, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
2. Za małoletniego uważa się osobę poniżej 18 roku życia.
3. Rodzic lub opiekun dziecka jest uprawniony do jego reprezentacji zgodnie z dobrem dziecka i interesem społecznym. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich ma prawo do reprezentacji dziecka. O istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zostają oni poinformowani o konieczności rozstrzygnięcia sporu przez sąd opiekuńczy.
4. Krzywdzeniem małoletniego jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste małoletniego, w tym przestępstwa popełniane na małoletnim.

Rozdział 2

Zasady ochrony dzieci/maloletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Zespole Szkół Publicznych w Łądku – Zdroju

Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji pracowników.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników w Zespole Szkół Publicznych w Łądku – Zdroju

1. Dyrektor szkoły zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi.
2. Dyrektor szkoły na podstawie przedłożonej przez kandydata/tkę dokumentacji weryfikuje jego wykształcenie, kwalifikacje zawodowe, przebieg dotychczasowego zatrudnienia.
3. Dyrektor szkoły na podstawie zebranych danych osobowych sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym, a w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z uczniami zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli.
4. W przypadku zatrudnienia kaźdej osoby w szkole i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami Dyrektor uzyskuje informacje z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
5. Kandydat/tka na pracownika przedkłada dyrektorowi szkoły, zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
6. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:
  - posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
  - że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.
7. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń, w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia poprzedniego stosunku pracy.
8. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed

zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami/dziećmi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z dziećmi.

9. W przypadku, gdy prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.
10. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
11. Oświadczenia składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnością oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dzieci i młodzieży, w tym dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko ustalone w szkole.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki

1. Personel traktuje dziecko z szacunkiem, uwzględnia jego godność i indywidualne potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy i nieprzyzwoitych działań wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie werbalnej czy niewerbalnej.

2. Nauczyciele organizują zajęcia i zabawy zapewniające dzieciom wszechstronny rozwój oraz takie, które są dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły wspierają dzieci w pokonywaniu trudności, barier i ograniczeń.
4. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania” i zasad dobrego traktowania rówieśników z niepełnosprawnością czy specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. Kontakt z dziećmi i młodzieżą powinien mieć miejsce wyłącznie w godzinach pracy szkoły i powinien dotyczyć spraw edukacyjnych i wychowawczych.
6. Niedopuszczalne są zachowania: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć, krzywdzenie w jakikolwiek inny sposób dzieci z niepełnosprawnością czy specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka.
8. Rodzic/opiekun prawny wyraża zgodę na podejmowanie niezbędnych czynności o charakterze pielęgnacyjnym i higienicznym wobec małoletniego. Zgoda ta jest wyrażana jednorazowo na piśmie aż do momentu jej odwołania.
9. Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem, szczególnie dzieckiem z niepełnosprawnością/specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ustalane są z rodzicami z poszanowaniem zdania obu stron.
10. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
11. Pracując z małoletnim należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniego dystansu fizycznego i nie podejmowaniu interakcji, które mogłyby zostać uznane za nieprzyzwoite lub niestosowne. W szczególności nie należy inicjować lub uczestniczyć w zabawach zawierających elementy zapasów, siłowania się, walk, łaskotania, masażu i podobnych.
12. Uczestnicząc w działaniach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego (np. zaopatrzenie rany) należy zachować jedynie niezbędny kontakt fizyczny wynikający z potrzeby działania. Jeśli jest możliwość przy tej czynności może asystować inny członek personelu szkoły.

13. Zakazany jest inicjowanie lub odpowiadanie na jakichkolwiek relacje o charakterze miłosnym lub seksualnym dotyczące małoletniego, w tym poprzez działania za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacyjnych (m.in. media społecznościowe, komunikatory internetowe, platformy, wiadomości SMS/MMS). Zakazany jest promowanie, rozpowszechnianie, udostępnianie małoletniemu treści o charakterze erotycznym lub pornograficznym.
14. Kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy szkoły i powinien on dotyczyć wyłącznie celów edukacyjnych lub wychowawczych.
15. Podczas wycieczek szkolnych niedopuszczalnym jest spanie z małoletnim w jednym łóżku oraz w jednym pokoju.
16. Pracownicy placówki oraz małoletni powinni korzystać z osobnych toalet, pryszniców i przebieralni. Poza placówką, jeśli nie możliwym jest fakt korzystania z osobnych toalet, pryszniców lub przebieralni (np. basen), należy unikać sytuacji jednoczesnego korzystania z małoletnim z takich części wspólnych.
17. Nie można utrzymywać wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych.
18. Małoletniego nie wolno bić, popychać, szturchać, szczypać, poniżać w jakikolwiek sposób werbalny i pozawerbalny.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/ postępowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą.
7. Uczniowie akceptują i szanują siebie nawzajem.
8. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
9. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
10. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
11. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
12. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
13. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
14. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
15. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
16. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- wymuszenia;
- napastowanie seksualne;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- fizyczne zaczepki;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska;
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary;
- groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/ izolacja/ milczenie/ manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarne gesty;
- śledzenie/ szpiegowanie;
- obraźliwe SMSy i MMSy;
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające);
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- szantażowanie.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.

3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej, wagarowanie.

4. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.

5. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
6. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
7. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
8. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
9. Niestosowne odzywianie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią.
10. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią.
11. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
12. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkoły.
13. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
14. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
15. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami, udział w bójce.
16. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
17. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
18. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
19. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w szkole.
20. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.
21. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
22. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych w Zespole Szkół Publicznych w Łądku – Zdroju

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi jak i dzieciom w czasie zajęć.
2. Sieć jest monitorowana tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.

4. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci. Do obowiązków tej osoby należą:
  - zabezpieczenie sieci internetowej przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania;
  - aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu.
5. W przypadku znalezienia w komputerach niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację tę wyznaczony pracownik przekazuje kierownictwu, które:
  - w przypadku dziecka - aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
  - w przypadku dorosłego – wyjaśnia okoliczności zdarzenia.
6. W placówce istnieje regulamin korzystania z Internetu przez dzieci oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
7. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z urządzeń elektronicznych przyniesionych z domu (telefonu komórkowego, laptopa, tabletu i innych), zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
8. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki/nauczyciela, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Czuwa on także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć.
9. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Zasady dostępu uczniów z niepełnosprawnością/specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do Internetu oraz korzystania z urządzeń elektronicznych

1. Szkoła zapewniając dzieciom z niepełnosprawnością czy ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dostęp do Internetu jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela, nauczyciela wspomagającego lub innego pracownika szkoły na zajęciach komputerowych oraz kołach zainteresowań.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, nauczyciela wspomagającego lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub inny pracownik szkoły ma obowiązek informowania ucznia z niepełnosprawnością czy ze SPE o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz kontrolować treści wyszukiwane przez ucznia.
4. Nauczyciel, nauczyciel współorganizujący kształcenie lub inny pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
5. Szkoła zapewnia uczniom na zajęciach informatycznych oraz na lekcjach informatyki ochronę niewłaściwych treści.
6. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z urządzeń elektronicznych przyniesionych z domu (telefonu komórkowego, laptopa, tabletu i innych), zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
7. Uczniowie nie mają dostępu do hasła, które umożliwia korzystanie z sieci Wi-Fi.

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci i młodzieży zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowi załącznik do niniejszych Standardów.
4. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka.
5. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, wychowawca dziecka wysyła przez dziennik elektroniczny do rodzica/ opiekuna prawnego treść zgody do akceptacji. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/ opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

7. Upublicznienie przez dyrektora, nauczyciela lub innego pracownika szkoły wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/ opiekuna prawnego dziecka.
8. Pisemna zgoda, o której mowa, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

Zasady ochrony wizerunku ucznia z niepełnosprawnością/specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych uczniów z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku ucznia.
3. Nauczycielowi ani innemu pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia z niepełnosprawnością czy specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (filmowania, fotografowania, nagrywania) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego ucznia.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa, nauczyciel lub wychowawca ucznia może wysłać rodzicom lub opiekunom prawnym taką zgodę do zaakceptowania w formie online przez dziennik. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna ucznia bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. Upublicznianie przez nauczycieli czy innych pracowników szkoły wizerunku dziecka z niepełnosprawnością czy specjalnymi potrzebami edukacyjnymi utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego ucznia.
6. Pisemna zgoda, o której mowa, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

Rozdział 3

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego pracownik niezwłocznie informuje dyrektora Zespołu Szkół Publicznych oraz sporządza notatkę służbową oraz kartę zgłoszenia przemocy domowej (druk w załączeniu) i przekazuje ją osobie wyznaczonej – dyrektorowi/ pedagogowi/ psychologowi.
2. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzieleniu mu wsparcia jest dyrektor szkoły. Dyrektor może zlecić psychologowi/pedagogowi zatrudnionemu w placówce udzielenie wsparcia małoletniemu.
3. Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który opracowuje plan działań oraz plan wsparcia małoletniego mających na celu pomoc uczniowi i objęcie go opieką. W planie działań uwzględnia się, jakie konkretnie działania podejmie placówka w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu i odizolowania go od krzywdzącego. W planie wsparcia uwzględnia się wsparcie, jakie zapewni placówka (np. wsparcie psychologiczne), a jeśli zaistnieje potrzeba, to do jakiego podmiotu zostanie skierowany małoletni (np. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, zakład leczniczy).
4. W skład zespołu interwencyjnego wchodzi wychowawca klasy, pedagog, psycholog lub inny wskazany przez dyrektora pracownik szkoły. W skład zespołu może także wchodzić dyrektor. W skład zespołu nie wchodzi pracownik, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia małoletniego.
5. Dyrektor placówki wzywa rodziców małoletniego i w obecności psychologa/pedagoga przekazuje informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji, a także dalszych kroków, jakie podejmie placówka. Z tego spotkania sporządza się notatkę.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty"

1. Dyrektor szkoły informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do organów ścigania (Policja, Prokuratura), a następnie dokonuje zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. O fakcie złożonego zawiadomienia dyrektor informuje organ prowadzący.
2. W przypadku zagrożenia dobra dziecka dyrektor ma możliwość zgłoszenia zdarzenia do sądu opiekuńczego (wgląd w sytuację rodzinną). Dyrektor ma prawo poinformować Ośrodek Pomocy Społecznej o zagrożeniu dobra dziecka.
3. W przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób małoletnich lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej dyrektor, pedagog, wychowawca klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego może wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. Szczegółowo jej etapy przedstawiono w załączniku do Standardów.
4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Procedura wszczęcia „Niebieskiej Karty” odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U.2023 poz. 1870).
5. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” ma na celu działania interwencyjne mające zapewnić bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy domowej.

Zasady i procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Zespole Szkół Publicznych w Łądku – Zdroju:
  - a) Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć;
  - b) sieć szkolna jest monitorowana;
  - c) sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich.

3. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora. Do zadań tej osoby należy między innymi: zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi teściami oraz instalacja oraz aktualizacja oprogramowania.
4. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć;
5. W ramach zajęć z wychowawcą lub nauczycielem informatyki przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym).

Obligatoryjne działania interwencyjne, będące następstwem wystąpienia zagrożenia cyfrowego, zawsze podzielić można na 3 grupy:

1. działania wobec aktu/zdarzenia - opis przypadku, ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów oraz monitoring pointerwencyjny;
2. działania wobec uczestników zdarzenia (ofiara - sprawca - świadek, rodzice);
3. działania wobec instytucji/organizacji/służb pomocowych i współpracujących – Policji, wymiaru sprawiedliwości, służb społecznych.

Na każdą procedurę reakcji na wystąpienie danego typu zagrożenia cyberbezpieczeństwa w szkole muszą składać się działania tego typu - podjęte przez dyrekcję szkoły oraz nauczycieli, pedagogów/psychologów szkolnych.

Postanowienia końcowe

1. Dokument ten został opracowany przez pracowników Zespołu Szkół Publicznych w Łądku - Zdroju.
2. Standardy Ochrony Małoletnich zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Zespołu Szkół Publicznych z Łądku - Zdroju nr 24/2023/2024/ZSP z dnia 15.02.2024 r. i obowiązują w placówce od dnia 15 lutego 2024 roku.

Materiał pomocniczy

Prawa dziecka, wykaz telefonów do instytucji pomocowych

Podstawę korzystania z danych Wam praw stanowi zatem umiejętność świadomego z nich korzystania.

Najważniejsze prawa dziecka

OCHRONA PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM

Prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem

Macie prawo do życia bez wyzyskiwania i wykorzystywania, nikt nie może Was siłą zmuszać do czegokolwiek, zwłaszcza do działań złych. Jesteście chronieni przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem. Nikt nie ma prawa Was bić, prześladować czy wykorzystywać seksualnie. Ochrona obejmuje wszystkie formy wykorzystywania seksualnego. Zabrania się Was dotykać w sposób, którego sobie nie życycie oraz nakłaniania czy zmuszania do kontaktów seksualnych. Nikt nie może Was angażować w produkcję i handel narkotykami ani zmuszać do ich zażywania. Służby mają za zadanie chronić Was przed dostępem do nich.

Macie prawo do życia bez przemocy i poniżania. Zakazane jest bicie lub znęcanie się nad Wami w inny sposób. Zawsze możecie szukać pomocy, gdy doświadczacie krzywd.

EDUKACJA I ODPOCZYNEK

Prawo do nauki i informacji

Macie prawo do nauki, dostępu do informacji, a także do czasu wolnego i rekreacji. W związku z prawem do nauki możecie korzystać z bezpłatnej edukacji w szkole publicznej lub prywatnej. Jednak bez względu na wybór, obowiązkiem jest regularne uczestnictwo w zajęciach szkolnych.

Prawo do odpoczynku i wolnego czasu

Chodzi o to, abyście na przykład w szkole mieli przerwy, ferie i wakacje i żeby zajęcia nie trwały cały dzień.

PRAWO DO WYCHOWANIA W RODZINIE

Macie prawo do wychowania w rodzinie, a rodzice powinni zawsze kierować się Waszym dobrem. Nawet jeśli są osobno, macie prawo do kontaktu z każdym z nich, o ile nie byłoby to dla Was szkodliwe. Również macie prawo mieszkać ze swoimi rodzicami chyba, że byłoby to dla Was szkodliwe, na przykład gdy jesteście krzywdzeni.

PRYWATNOŚĆ

Prawo do prywatności

Nikt nie może bezprawnie ingerować w życie prywatne dziecka ani w jego korespondencję. Dziecko nie powinno być poniżane czy ośmieszane, a także nikt nie ma prawa wtrącać się w jego osobiste sprawy, czytać listów, maili, smsów czy pamiętników, chyba że Sąd uzna to za uzasadnione.

Macie prawo do tajemnicy korespondencji, prywatności i swobody wypowiedzi. Prawo do prywatności oznacza, że możecie dysponować własnymi rzeczami, a ingerencje w sprawy osobiste i rodzinne są dozwolone jedynie w celu ochrony Waszego dobra i bezpieczeństwa.

WYRAŻANIE WŁASNYCH POGLĄDÓW, SWOBODA MYŚLI, SUMIENIA I WYZNANIA

Prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka

Prawo do wyrażania poglądów daje Wam możliwość wygłaszania swoich opinii, zdania i wyrażania własnej woli w ważnych dla Was sprawach.

Artykuł 12 Konwencji o Prawach Dziecka gwarantuje prawo do wyrażania swoich opinii w sprawach dotyczących Was, a dorośli są zobowiązani do wysłuchania i uwzględnienia waszych zdaniem, nawet w postępowaniu sądowym.

Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania

Swoboda wyrażania wyznawanej religii lub przekonań może być ograniczona tylko zgodnie z prawem, w celu ochrony bezpieczeństwa narodowego, porządku publicznego, zdrowia,

moralności społecznej lub podstawowych praw innych osób. Prawo do wolności sumienia i wyznania dzieci przenika się z prawami rodziców, co oznacza, że rodzice mogą wychowywać dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniem religijnymi.

OPIEKA, POMOC PAŃSTWA I OCHRONA DZIECKA PRZEZ PAŃSTWO

Prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa

W przypadku pozbawienia Was tymczasowo lub na stałe środowiska rodzinnego, państwo ma obowiązek zapewnić opiekę, taką jak umieszczenie w rodzinie zastępczej, adopcja lub, jeśli konieczne, miejsce w odpowiedniej instytucji opiekuńczej dla dzieci.

Prawo do zachowania godności, szczególnie dziecka psychicznie lub fizycznie niepełnosprawnego

Dziecko niepełnosprawne ma prawo do pełnego, godnego życia umożliwiającego niezależność i aktywne uczestnictwo w społeczeństwie. Przysługuje mu pełny dostęp do dóbr, usług, wszechstronnej rehabilitacji, nauki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych gwarancji i zabezpieczeń społecznych.

Prawo do ochrony zdrowia i opieki medycznej

Przysługuje Wam prawo do najwyższego poziomu zdrowia, leczenia chorób, profilaktyki, rehabilitacji, a także nie możecie być pozbawieni dostępu do tej opieki zdrowotnej.

Prawo do otrzymywania pomocy i wsparcia od państwa, jeśli Ty i Twoja rodzina jesteście w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Państwo powinno wspierać rodziny o niskich dochodach w zapewnieniu dzieciom odpowiedniego poziomu życia.

Prawo do ochrony przed konfliktem zbrojnym

Jeśli nie ukończyliście 15 lat, nie możecie być rekrutowani do wojska i brać bezpośredniego udziału w konflikcie zbrojnym.

Prawo do ochrony w procesie karnym

W przypadku złamania prawa, osoby niepełnoletnie nie powinny przebywać w więzieniu z dorosłymi. Mają prawo utrzymywać kontakt z rodziną, skorzystać z pomocy prawnika lub

psychologa. Mogą zgłaszać sytuacje złego traktowania. W razie złamania prawa powinny uzyskać pomoc prawną i być właściwie traktowane przez system sprawiedliwości.

ZNAJOMOŚĆ SWOICH PRAW I PRAWO POWOŁYWANIA SIĘ NA NIE

Wszystkie dzieci mają równe prawa, niezależnie od różnic takich jak miejsce zamieszkania, zajęcie rodziców, język, religia, płeć, sprawność fizyczna czy status materialny. Nie ma lepszych ani gorszych dzieci – każde z nich jest równoprawne.

Gdzie można się poskarżyć, gdy Wasze prawa są łamane?

W razie potrzeby pomocy lub trudnej sytuacji skorzystajcie ze wsparcia rodziców, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły, zgodnie z "Standardami Ochrony Małoletnich".

Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom. Oto jedne z nich:

116111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka